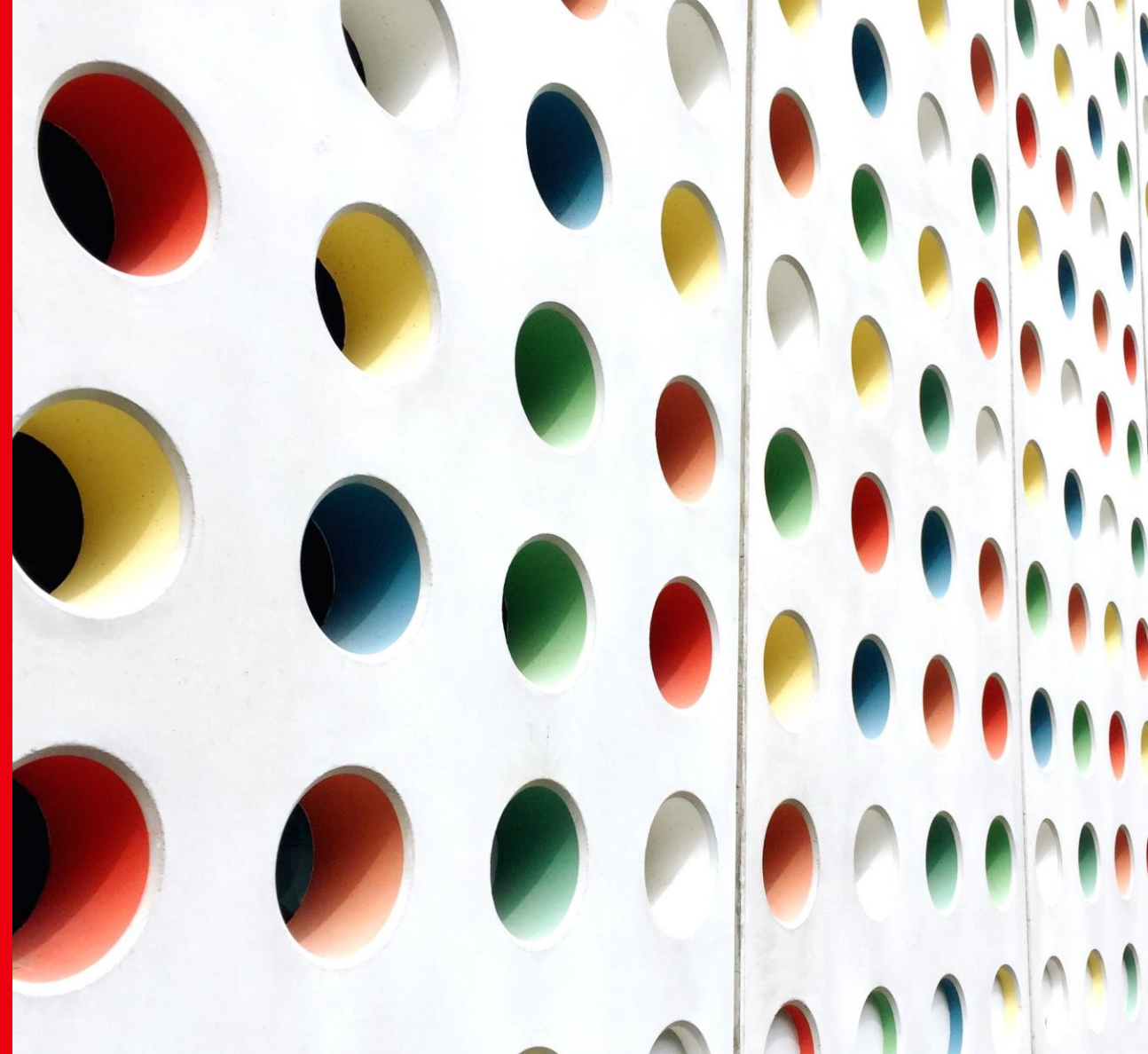

Toezicht op Schuldenbewind

De wens en realiteit

Vivian den Hartogh

7 juni 2022

Agenda

ONTWIKKELINGEN EN
INDRUKKEN UIT ONDERZOEK

WELKE VRAGEN ZIJN ER, WAT
IS ER NODIG?

WENSEN EN WAT NEEM JE
MEE?

Korte *recap* van de wettelijke ontwikkelingen

Wijzigingen wettelijk kader (1/1/2014):

- Schulden zijn een grond voor bewind.
- De nadruk ligt op de stabilisatie, verzorgen basisvoorzieningen en toeleiding naar de schuldhulpverlening, niet expliciet op het oplossen van de schulden.
- Betrokkene kan worden opgenomen in het openbare curatele en bewindregister.
- MvT omschrijft het aanwijzen van een wettelijke vertegenwoordiger als *ultimum remedium*, waarbij autonomie zo min mogelijk beperkt wordt (link art. 8 EVRM en art. 12 lid 4 VN verdrag inzake de rechten van mensen met een handicap).
- Bewindvoerder moet de (*zelf*)redzaamheid van rechthebbende bevorderen (link bovengenoemde mensenrechten).
- Kring verzoekers uitgebreid en gemeente kan ook verzoeken tot opheffing.
- Instellen kwaliteitseisen (geldend per 1/4/2014), oprichting Landelijk Kwaliteitsbureau (opleidingseisen, accountantsverklaring)
- Bewind wordt voor (on)bepaalde tijd ingesteld, wettelijke vertegenwoordiger wordt voor 5 jaar benoemd (na 5 jaar evaluatie en verlening mogelijk).

Vervolg wijzigingen wettelijk kader

Wijzigingen per 1/1/2021

- MvT Adviesrecht: tijdelijkheid en uitstroom is van belang, dus snelle aanpak van de schulden en werken aan financiële zelfredzaamheid (ligt in lijn met 'Actieplan Brede Schuldenaanpak').
- Aandacht voor minder zware alternatieven (aan de voorkant) bij instelling maatregel is nodig. Schuldenbewind is complementair hulpmiddel.
- Schuldenbewind is per definitie tijdelijk door wijziging: art. 1:431 lid 1 b. Na drie jaar moet er een evaluatie worden uitgebracht, na 5 jaar beëindigen.
- Gemeente die ervoor gekozen heeft (opt in) kan na uitspreken bewind een advies aan de rechter uitbrengen om het bewind op te heffen (artikel 1:432a BW, dit is een nieuw artikel). Gemeente moet aantonen dat er een meer passende en minder verstrekkende voorziening geboden kan worden.
- Als de kantonrechter het beschermingsbewind heeft uitgesproken informeert de bewindvoerder de gemeente hierover binnen twee weken (artikel 1:432a lid 4 BW)
- Bewindvoerder moet de gemeente binnen 3 maanden na uitspraak de boedelbeschrijving en het (aanvullend) plan van aanpak sturen (1:432a lid 2 BW).
- Na ontvangst van de stukken van de bewindvoerder heeft de gemeente vier weken de tijd om een advies uit te brengen.
- De gemeente stuurt het advies naar rechtbank, de inwoner en de bewindvoerder (1 : 432a lid 5 BW).
- Rechter kan beslissen om bewind voort te zetten of op te heffen (1:432a lid 6 BW).
- Tegen de uitspraak staat geen hoger beroep open.

Gevolgen

Wijzigingen in de wet werken door in het toezicht: naast toezicht op kwaliteit ook toezicht op doorstroom en duur.

Maar past de vorm van toezicht wel bij huidige behoefte rondom schuldenbewind; het sturen op tijdelijkheid en de doorwerking van het EVRM? En zo nee, wat is er dan nodig?

Achtergrond

Hoofdvraag van mijn promotie onderzoek

Hoe kan het toezicht dat de rechterlijke macht uitoefent op schuldenbewinden worden verbeterd op een wijze die praktisch toepasbaar is en in lijn met het EVRM?

Waar sta ik nu en wat beoog ik?

Indruk 1

BETROKKEN PARTIJEN LIJKEN 'TOEZICHT' VERSCHILLEND TE INTERPRETEREN.

Indruk 2

RECHTBANKEN LIJKEN TE VERSCHILLEN QUA INRICHTING VAN DE
UITVOERING VAN HET TOEZICHT.

Indruk 3

VANUIT DE RECHTBANK LIJKT EEN TRANSITIE GAANDE RICHTING
TOEZICHT DAT ZICH RICHT OP DE VOORTGANG VAN HET DOSSIER
RICHTING EEN OPLOSSING VAN DE SCHULDEN.

Indruk 4

TOEZICHT OP ZELFREDZAAMHEIDSTRAJECTEN VRAAGT EEN
NADERE INVULLING.

Wat is er nodig?

Als het uitgangspunt is dat schuldenbewinden zo kort mogelijk moeten duren en er zo snel mogelijk wordt gewerkt aan de oplossing van schulden, wat vraagt dit van het toezicht vanuit de rechtspraak?

Kortom, op welke wijze kan er vanuit de rechtspraak op deze wettelijke doelen worden gestuurd?

Wat is er nodig vanuit de beschermingsbewindvoerders, gemeenten en/of gemeentelijke schuldhulpverlening?

Wensen

Welke wensen heeft u?

Waar heeft u behoefte aan of
wat zou u nader ingevuld
willen zien?

Waar ziet u nog ontwikkel
mogelijkheden?

Wat kan er bijdragen?

Snel toeleiden naar een oplossing voor de schulden:

- Samenwerking;
- Definiëring inhoud;
- Inzet doelgroepen;
- Toezicht.

Uitstroom uit schuldenbewind / afschalen:

- Samenwerking;
- Norm zelfstandigheid;
- Toezicht budgetbeheer;
- Toezicht.

In contact blijven? Graag!

Vivian den Hartogh

vivian.denhartogh@hu.nl

06-34852495

